

DECLARACIÓ DE PRINCIPIS DE LA INTERNACIONAL SOCIALISTA ESTOCOLM, 1989.

I. EL CANVI GLOBAL I LES PERSPECTIVES FUTURES

1. La idea del socialisme ha captat la imaginació de moltes persones arreu del món, ha estimulat moviments polítics encertats, ha millorat decisivament les vides de treballadors i treballadores, i ha contribuït a modelar el segle XX.

Ara bé, la satisfacció, tot i que justificada, per la realització de molts dels nostres objectius no ens hauria d'impedir reconèixer clarament els perills i els problemes actuals. Som conscients que se'ns presenten comeses fonamentals que només podrem superar mitjançant una acció comuna, ja que la subsistència de l'ésser humà depèn cada vegada més de l'esforç conjunt d'homes i dones de tot el món.

2. Els canvis actuals, tant econòmics com tecnològics, polítics i socials, reflecteixen una transformació profunda del nostre món. La qüestió fonamental amb què ara ens enfrontem no és si hi haurà canvis en els propers anys, sinó qui els controlarà i com. La resposta socialista és inequívoca. Són els homes i les dones del món que haurien d'exercir el control de tots els aspectes de la vida, siguin polítics, socials o econòmics, mitjançant una democràcia més avançada. La democràcia política és, pels socialistes, la condició prèvia i el marc necessaris per a la resta de drets i llibertats.

3. Tots els pobles del món haurien d'estar implicats en el procés de la transformació de les nostres societats i en el foment d'una nova esperança per a la humanitat. La Internacional Socialista exhorta tots els homes i dones compromesos amb la pau i el progrés a treballar junts per traduir aquesta esperança en realitat.

4. El repte del canvi global obre possibilitats enormes:

La internalització de l'economia i l'accés extens a la informació i a les noves tecnologies poden, si es menen per un control democràtic, aportar una base per a una societat mundial millor disposada a la cooperació. Queda clar que la família mundial ja no és un somni utòpic, sinó cada vegada més una necessitat pràctica.

— La revolució tecnològica pot i ha d'emprar-se per conservar el medi ambient, crear nova ocupació i proporcionar el vehicle per alliberar les persones de la feina rutinària, més que no pas imposar, de forma despietada, una atur indesitjat.

— D'acord amb unes estructures apropiades i humanes, la llibertat, la igualtat, la seguretat i la prosperitat es poden atènyer dins del marc d'una societat mundial democràtica.

5. Ara bé, moltes de les tendències actuals donen lloc a amenaces sense precedent:

- La proliferació de les tecnologies de destrucció porta a un equilibri precari de terror en el qual hi ha insuficients garanties de seguretat per a la humanitat.
- Les condicions físiques per a la vida del planeta es veuen amenaçades per una expansió urbana i industrial descontrolada, la degradació de la biosfera i l'explotació irracional dels recursos essencials.
- La fam i la mort amenacen regions i comunitats senceres en el sud, tot i que el món disposi de suficients recursos naturals i tècnics per alimentar-se.

6. Aquesta transformació de les estructures socials i econòmiques és, com a mínim, tan dramàtica i transcendental com la transició de la no-intervenció al capitalisme i colonialisme d'abans de la Primera Guerra mundial. El cost social d'aquestes transformacions —atur, declivi regional, aniquilació de comunitats— ha afectat no només els molt pobres, sinó també els homes i dones treballadors en general.

7. El progrés ràpid d'internalització i d'interdependència de l'economia mundial ha provocat contradiccions a les institucions polítiques, socials i nacionals existents. Aquesta fissura entre una economia internacional i unes estructures polítiques insuficients ha estat un factor que ha contribuït a la pobresa i al subdesenvolupament del Sud, a més de l'atur massiu i les noves formes de pobresa a moltes regions del nord.

8. Des de la Segona Guerra mundial s'ha fet un gran progrés en moltes àrees importants com la descolonització, el creixement de l'Estat del Benestar i, més recentment, el desarmament, en el qual s'han pres uns primers passos esperançadors. Ara bé, romanen certes injustícies seculars. Els drets humans encara es violen, abunda la discriminació racial i de gènere, i les oportunitats encara es determinen per la regió i la classe social en què es neix.

9. Davant d'aquestes qüestions crucials, la Internacional Socialista reafirma les seves creences fonamentals. Està compromesa, com sempre, amb la democratització a escala global de les estructures econòmiques, socials i polítiques. Els mateixos principis i compromisos que sempre ha defensat el socialisme, s'han d'assolir en un món que ha canviat radicalment des de la Declaració de Frankfurt, de 1951.

10. La Internacional Socialista fou fundada fa cent anys amb l'objectiu de coordinar la lluita dels moviments socialistes democràtics arreu a favor de la justícia social, la dignitat humana i la democràcia. Va unir partits i organitzacions de diferents tradicions que compartien un objectiu comú: el socialisme democràtic. Durant totes les seves històries, els partits socialistes, socialdemòcrates i laboristes han representat els mateixos valors i principis.

11. avui, la Internacional Socialista combina la seva lluita per la llibertat, la justícia i la solidaritat amb un profund compromís amb la pau, la defensa del medi ambient i el desenvolupament del Sud. totes aquestes qüestions necessiten respostes comunes. amb aquesta finalitat, la Internacional Socialista cerca el suport de tots aquells que comparteixen els seus valors i compromisos.

II. PRINCIPIIS

La llibertat, la justícia i la solidaritat

12. El socialisme democràtic és un moviment internacional per la llibertat, la justícia social i la solidaritat. El seu objectiu és atènyer un món en pau, en el qual es pot donar rellevància a aquests valors i on cada individu pot viure una vida significativa, amb un desenvolupament íntegre de la seva personalitat i de les seves facultats, amb la garantia d'uns drets civils en el marc democràtic de la societat.

13. La llibertat és producte de l'esforç individual i cooperatiu —les dues facetes formen part d'un únic procés—. Cada persona té dret a ser lliure de la coerció política, i també ha de tenir la màxima oportunitat de poder lluitar pels seus objectius individuals i de realitzar-se en tot el seu potencial personal. Però això només serà possible si la humanitat sencera té èxit en la seva llarga lluita per manar la seva història i assegurar que cap persona, classe, sexe, religió o raça, no esdevingui la fàmula d'altres.

14. Justícia i igualtat. La justícia significa la fi de tota discriminació contra els individus, així com la igualtat en drets i oportunitats. Exigeix el desgreuge de les desigualtats físiques, mentals i socials, i l'absència de dependència en els propietaris dels medis de producció i en els detentors del poder polític.

La igualtat és l'expressió del valor igual de tot ésser humà i és la condició prèvia del lliure desenvolupament de la personalitat

humana. La igualtat econòmica, social i cultural bàsica és essencial per a la diversitat individual i el progrés social.

La llibertat i la igualtat no són contradictòries. La igualtat és la condició necessària per al desenvolupament de la personalitat individual. La igualtat i la llibertat personal són inseparables.

15. La solidaritat és integradora i universal. És l'expressió pràctica de la humanitat comuna i el sentit de compassió amb les víctimes de la injustícia. La solidaritat és degudament emfatitzada i celebrada per totes les tradicions humanistes més importants. En aquesta època d'interdependència sense precedents entre els

individus i les nacions, la solidaritat adquireix un significat major, ja que és imperatiu per a la subsistència de la humanitat.

16. Els socialistes democràtics donen una importància igual a tots aquests principis fonamentals. Són interdependents. Cada un és condicionant de l'altre. a diferència d'aquesta visió, els liberals i els conservadors atorguen l'èmfasi principal en la llibertat individual a costa de la justícia i la solidaritat, mentre que els comunistes afirmen aconseguir la igualtat i la solidaritat, però a costa de la llibertat.

La democràcia i els drets humans

17. La idea de la democràcia es basa en els principis de la llibertat i la igualtat. Per tant, la igualtat de drets entre homes i dones —no només teòrica, sinó també pràctica, al treball, a la família i a totes les branques de la vida social— formen part del concepte

socialista de la societat.

18. Els socialistes demòcrates pugnen per l'assoliment de la igualtat de drets de totes les races, dels grups ètnics, de les nacions i de les denominacions religioses. aquests drets es qüestionen perillosament avui a moltes regions del món.

19. Les formes de la democràcia poden variar, és clar. ara bé, no més es pot parlar de democràcia si les persones tenen la possibilitat de triar lliurement entre diverses alternatives polítiques dins del marc d'unes eleccions lliures, si existeix la possibilitat de canviar de govern per mitjans pacífics basats en la voluntat lliure del poble, si es garanteixen els drets dels individus i de les minories, i si existeix un sistema judicial independent basat en el dret aplicat de forma imparcial a tots els ciutadans i ciutadanes. La democràcia política és un element indispensable d'una societat socialista. El socialisme democràtic és un procés continu de democratització social i econòmica i d'una justícia social creixent.

20. Els drets individuals són fonamentals per als valors del socialisme. La democràcia i els drets humans són també substancials per al poder popular, i són el mecanisme indispensable pel qual el poble pot controlar les estructures econòmiques que durant tant de temps l'ha dominat. Sense la democràcia les polítiques socials no poden encobrir el caràcter dictatorial d'un govern.

21. no hi pot haver cap dubte que les diferents cultures desenvoluparan les seves pròpies formes institucionals de democràcia. Però independentment de la forma que prengui la democràcia —sigui nacional o internacional— ha de proporcionar plens drets per als individus i per a les opinions minoritàries organitzades. Pels socialistes, la democràcia és, per la seva pròpia naturalesa, pluralista i aquesta proporciona la màxima garantia de la seva vitalitat i creativitat.

22. La llibertat davant els governs arbitraris i dictatorials és essencial. Constitueix la condició prèvia per la qual els pobles i les societats poden crear un món nou i millor de pau i cooperació internacional

—un món en el qual els destins polítics, econòmics i socials siguin determinats democràticament—.

La naturalesa del socialisme

23. Els socialistes democràtics han atès la definició d'aquests valors per moltes vies diverses. tenen el seu origen en el moviment laboralista, en els moviments d'alliberament popular, en les tradicions culturals d'assistència mútua, i en la solidaritat comunal a moltes parts del món. també han après de les diverses tradicions humanistes del món.

Però, tot i que hi hagi diferències entre les seves cultures i ideologies, tots els socialistes estan units en la seva visió d'una societat mundial pacífica i democràtica que uneixi la llibertat, la justícia i la solidaritat.

24. Les lluites nacionals pel socialisme democràtic en els propers anys mostraran dissimilituds polítiques i divergències en les disposicions legislatives. aquestes reflectiran les històries diferents i la pluralitat en les diverses societats. Els socialistes no pretenen pas disposar del pla definitiu d'una societat final i fixada que no es pugui canviar, reformar o desenvolupar més. En un moviment compromès amb l'autodeterminació democràtica sempre hi haurà lloc per a la creativitat, ja que tot poble i cada generació ha d'establir els seus propis objectius.

25. a més de tots els principis que guien qualsevol socialista democràtic, existeix un clar consens entre els socialistes sobre els valors fonamentals. Per damunt de tota diversitat, existeix un terreny comú on la democràcia i els drets humans no són simplement uns mitjans polítics per uns fins socialistes, sinó que són la substància mateixa d'aquests fins —una economia i una societat democràtiques—.

26. La llibertat individual i els drets bàsics en la societat són les condicions prèvies de la dignitat humana per a tots. aquests drets no es poden substituir entre ells, ni tampoc no han d'emprar-se

en contraposició els uns dels altres. Els socialistes protegeixen els drets inalienables a la vida i a la integritat física, a la llibertat de consciència i d'expressió d'opinió, a la llibertat d'associació i a la protecció contra la tortura i el tracte degradant. Els socialistes estan compromesos amb l'eradicació de la fam i la penúria, i amb aconseguir una seguretat social autèntica i el dret al treball.

27. El socialisme democràtic també significa la democràcia cultural. Ha d'existir la igualtat de drets i oportunitats per a les diferents cultures dins cada societat, a més d'una igualtat d'accés de tot-hom al patrimoni cultural nacional i universal.

III. LA PAU

La pau: un valor bàsic

28. La pau és la condició prèvia per a totes les nostres aspiracions. És el valor bàsic d'interès comú per a tot sistema polític i és necessària per a la societat humana. La guerra destrueix la vida humana i les bases del desenvolupament social. L'holocaust nuclear podria significar la fi de la vida humana, tal com la coneixem actualment.

29. La pau duradora no es pot garantir mitjançant la dissuasió nuclear, ni amb una cursa armamentista de forces convencionals. Per tant, són imperatius el desarmament i uns nous models de seguretat comuna.

30. El que és essencial ara és l'assoliment no només d'una estabilitat militar al nivell menor de sistemes d'armes defensives, sinó també d'un clima de confiança política mútua. aquest clima es pot desenvolupar mitjançant la cooperació en projectes de futur comuns, i amb un nou èmfasi en la competència pacífica entre societats amb estructures polítiques, econòmiques i socials diferenciades.

31. La pau és més que l'absència de la guerra. no es pot basar en el temor o en l'efímera bona voluntat entre les superpotències. Les causes econòmiques i socials fonamentals dels conflictes internacionals han d'abolir-se mitjançant la justícia universal i la creació de noves institucions per a la resolució pacífica de conflictes arreu del món.

32. L'establiment d'un nou ordre econòmic i polític internacional és una contribució essencial a la pau. aquest ordre hauria d'implacar el respecte per la sobirania nacional i el dret a l'autogovern nacional, la resolució negociada de conflictes i la suspensió del subministrament d'armes a les parts en conflicte. Hi ha d' haver uns sistemes, tant globals com regionals, per la cooperació i la resolució pacífica de conflictes en tot el món. aquests podrien menar-se per l'acció de l'ONU, i complementarien els acords entre les superpotències.

33. La pau és una necessitat també dins dels països. Les vies de resolució violenta dels conflictes destrueixen les oportunitats de desenvolupament i els drets humans. S'ha d'intensificar l'educació per la pau i el desarmament.

34. La militarització de les relacions entre països del Sud ha esdevingut una amenaça greu per al futur de la humanitat, així com ho són les tensions entre Est i oest. En alguns casos, els països més poderosos, amb la seva tendència a globalitzar els conflictes, s'han embrancat en lluites per la delegació entre països del Sud. En altres casos, els traficants d'armes, tant de l'oest com de l'Est, han contribuït a elevar el grau de violència en el Sud a mesura que pugnaven per beneficis o interessos polítics. És innegable el fet que totes les guerres de les quatre dècades passades s'han fet en aquestes regions del món. S'han d'eliminar les causes de conflicte en el Sud, siguin socials, econòmiques o d'altres tipus.

Iniciatives per la pau

35. Els socialistes democràtics rebutgen un ordre mundial en el qual existeix una pau armada entre Est i oest, però amb un bany de sang continu en els països en vies de desenvolupament. Els esforços de pacificació han de centrar-se a acabar amb aquests enfrontaments. Europa té un paper únic en aquest procés. Durant dècades ha estat l'escenari de conflicte armat més ver-

4

semblant entre Est i oest. ara, Europa pot esdevenir l'àrea en la qual pot créixer la confiança mútua i la moderació.

36. Les iniciatives de pau necessiten la cooperació entre els sistemes socioeconòmics i les nacions en projectes per forjar la confiança i el desarmament, la justícia en el sud i la protecció de la biosfera del planeta, i a la vegada cal que s'involucrin en una competència pacífica en els camps de la creació de la riquesa, del benestar i de la solidaritat. Les societats haurien d'estar disposades a aprendre mútuament. Ha d'esdevenir la norma que els diversos sistemes comerciïn, negociïn i treballin conjuntament. Hauria d'existir un lloc per a un intercanvi sincer i obert, particularment on estan en joc els drets humans i la pau.

37. La cooperació entre Est i oest en la lluita comú per reduir la bretxa entre nord i Sud i per la protecció del medi ambient és, potser, l'àrea de major potencial d'acció fructífera per generar la solidaritat humana, independentment de les fronteres i els blocs.

IV. NORD I SUD

La globalització

38. Les dècades recents s'han caracteritzat per una internalització o globalització creixents. Les sacsejades per les fluctuacions del preu del petroli, dels canvis de moneda o de les cotitzacions borsàries es transmeten directament entre les economies del món, nord i Sud. Les noves tecnologies de la informació propaguen una cultura de masses en cada racó del món. Les decisions financeres de les corporacions multinacionals poden tenir conseqüències de gran repercussió d'un dia per l'altre. Els conflictes nacionals i internacionals generen enormes i creixents moviments de refugiats de dimensions continentals i intercontinentals.

39. a més a més, la globalització de l'economia internacional ha fet miques de la divisió bipolar del món que dominava durant l'era de la Guerra Freda. Han sorgit nous poders industrials als països de la conca del Pacífic i, fins els contratemps recents, als països llatinoamericans que s'estaven desenvolupant ràpidament. també existeixen unes potències internacionals com la Xina i el moviment no alineat. La interdependència és una realitat. L'establiment d'unes institucions multilaterals, amb uns papers de més rellevància pel sud sota la tutela de l'ONU, és més important que mai.

40. a nivell global, la crisi econòmica i les polítiques conservadores han portat el retorn de l'atur en massa a moltes economies avançades. Igualment, han tingut un efecte destructiu en molts països pobres. Han esborrat mercats estrangers, han aguditzat la crisi

del deute i han desfet els progressos que s'havien fet, a la vegada que aquests retrocessos al Sud, combinats amb la necessitat de complir amb els pagaments d'uns deutes astronòmics, han tancat uns mercats potencials enormes als països del nord. així, el descens dels nivells de vida als països deutors esdevingué un factor generador d'atur als països creditors.

41. una economia global transformada ha d'incloure els centres de creixement del Sud d'una forma radicalment nova si ha de promoció el desenvolupament tant

del Sud com del nord. Els programes d'estimulació del desenvolupament econòmic i social al Sud poden i han d'esdevenir un vehicle per a l'estimulació de l'economia mundial general. aquestes qüestions han de constar com a parts integrals de les estratègies macroeconòmiques globals.

42. a Àfrica, la continuació del règim de segregació racial a Sud-àfrica no és només un crim contra la majoria del poble d'aquell país, sinó que ha minat l'esforç econòmic dels Estats Fronterers i ha tingut un impacte negatiu en tot el continent. aquí, com arreu, la lluita pels drets humans i la democràcia va de la mà amb la batalla per la justícia econòmica i social.

43. L'Àfrica i amèrica Llatina, en particular, s'enfronten amb un problema de deute insuportable i que impossibilita les inversions i les importacions necessàries per assegurar el desenvolupament i aportar feina a unes poblacions en creixement ràpid. L'acció global per mitigar la càrrega de deute és una condició prèvia per al progrés. Ha de ser un objectiu central en la cooperació Est-oest per la cerca de la justícia nord-Sud.

El repte del medi ambient

44. un dels reptes crítics, fonamentals i de dimensions globals és la crisi mediambiental. tant al nord com al Sud, l'equilibri ecològic està amenaçat. Cada any s'exterminen diverses espècies animals i vegetals, i mentre hi ha evidència de la disminució de la capa d'ozó. al nord, l'industrialisme irresponsable destrueix les àrees forestals; al Sud, les selves tropicals, tan vitals per a tot el planeta, s'estan encongint a una velocitat alarmant. En els països rics, la contaminació del sòl augmenta. En els països pobres, els deserts envaeixen les àrees poblades. a tot arreu hi ha escassetat d'aigua sanitària.

45. Ja que la destrucció mediambiental s'estén més enllà de les fronteres nacionals, la protecció mediambiental ha de ser internacional. Per tant, és qüestió de mantenir les relacions entre cicles naturals, ja que la protecció ecològica és sempre més econòmica i responsable que la renovació mediambiental. Les solucions millors i més econòmiques a la crisi són aquelles que canvien el marc bàsic de producció i consum perquè, en primer lloc, no es produeixi cap dany mediambiental.

46. advoquem per un esforç internacional conjunt per substituir tots aquells productes i processos danyosos del medi ambient amb alternatives que realcin la natura. no s'ha de permetre que la transferència tecnològica de nord a Sud sigui qüestió d'exportar sistemes ecològicament inacceptables o les deixalles tòxiques de les economies riques. S'ha d'encoratjar, tant al nord com al Sud, les fonts d'energia renovables i les estructures de subministrament descentralitzades. a més a més, hi ha d'haver un sistema internacional d'alerta anticipada per identificar les amenaces i catàstrofes mediambientals transnacionals.

47. aquests problemes mediambientals afecten la totalitat de la comunitat global, a més de danyar els països en vies de desenvolupament. Sense l'assistència i la

cooperació multilaterals, els països pobres no podran resoldre aquests problemes. Per aquesta raó, és crucial assolir una transferència considerable de recursos mitjançant l'ajuda al desenvolupament.

48. aquesta mena de polítiques són compatibles amb el creixement econòmic qualitatiu, tant al nord com al sud, per poder complir amb les responsabilitats socials i econòmiques del futur. La inversió social en la reconstrucció ecològica — que molts experts compten com a despesa sense benefici i que no es comptabilitza com a part del Producte Interior Brut— és una de les inversions més positives que pot fer una societat.

El control social del desenvolupament tecnològic

49. La revolució tecnològica que ja ha començat a les economies industrials més avançades canviaran profundament les condicions mediambientals i la gestió dels recursos dins la nostra generació. A més a més, l'impacte d'aquest canvi se sentirà arreu del món. La microelectrònica, la robòtica, la tecnologia militar, la bioenginyeria —a més de les innovacions que encara ni s'han somiat— transformaran les circumstàncies dels individus i de les estructures socials al món.

50. La tecnologia no és simplement qüestió de ciència objectiva o de màquines exànimes. Sempre es guiarà per interessos particulars i es dissenyarà segons els valors humans, sigui de manera implícita o explícita. S'ha de posar sota el control social per poder aprofitar les oportunitats positives que ofereixen les noves tecnologies a la humanitat, per minimitzar els riscos i perills dels desenvolupaments incontrolats i per evitar l'aparició de tecnologies socialment inacceptables.

51. El progrés social requereix, i inspira, el progrés tecnològic. El que cal són les tecnologies convenientes per a les diferents condicions, experiències i nivells de desenvolupament predominants al nord i al sud. Hi ha d'haver una transferència considerable de tecnologies adients —i dels coneixements tècnics bàsics— entre el nord i el sud. El nord pot aprendre molt de l'experiència del sud, particularment en l'ús de les tecnologies de baix consum. Hi hauria d'haver un diàleg social, així com el control polític democràtic del context en què s'introdueixen les noves tecnologies. així s'asseguraria que la seva disposició:

— contribueixi al desenvolupament autònom en els països del sud, mobilitzant els seus recursos en lloc de malbaratar-los, i creant nous llocs de treball en lloc d'augmentar l'atur;

— humanitzi el treball, promocióni la salut humana i millori la seguretat al lloc de la feina;

— faciliti els drets econòmics i incrementi l'extensió de la presa de decisions populars a l'àmbit del treball.

52. Per assegurar que aquests estàndards es compleixin arreu del món, han d'existir les institucions i els procediments per poder avaluar la tecnologia. S'hauria d'introduir la innovació d'acord amb les necessitats i prioritats socials, tal com s'expressen en el debat i en la presa de decisions democràtiques.

53. Cal evitar la manipulació del material genètic humà i l'exploració de les dones mitjançant les noves tecnologies de reproducció. Així mateix, s'han de trobar formes de protegir la humanitat del perill nuclear i del risc químic.

El desarmament i el desenvolupament

54. Els acords de desarmament entre les superpotències farà molt més que eliminar l'amenaça de l'aniquilament del planeta. Amb la implementació d'aquests acords, molts dels recursos que ara es balafien en les armes termonuclears, químiques, biològiques i convencionals, es podrien lliurar per la seva inversió en diferents programes de desenvolupament econòmic i social al Sud. El desarmament entre Est i oest hauria d'enllaçar-se amb els programes per la justícia entre nord i Sud.

55. Una proporció dels fons considerables que estalviarien els països altament industrialitzats de l'oest i de l'est com a resultat d'un desarmament negociat, hauria d'emprar-se per crear un fons multinacional per tal de promocionar el desenvolupament segur i sostenible en els països del Sud.

V. LA CONFIGURACIÓ DEL SEGLE XXI

La democràcia política i econòmica

56. Els esdeveniments recents possibiliten més que mai l'assoliment de la democràcia política, econòmica i social a escala mundial. La democràcia representa la principal forma de control popular i de la humanització de forces altrament incontrolades que estan modelant el nostre planeta sense tenir en compte la seva supervivència.

57. Els drets humans inclouen el dret econòmic i el social; el dret de constituir unions sindicals i de fer vaga; el dret a la seguretat social i al benestar per a tothom, incloent-hi la protecció de les mares i les seves criatures; el dret a l'educació, la formació i l'oci; el dret a un habitatge digne en un entorn habitable; i el dret a la seguretat econòmica. De manera crucial, existeix el dret a l'ocupació plena i útil en un treball adequadament remunerat. L'atur mina la dignitat humana, amenaça l'estabilitat social i malbarata el recurs més valuós del món.

58. Els drets econòmics no s'han de considerar beneficis pagats a uns individus passius mancats d'iniciativa, sinó com la base necessària a partir de la qual es pot assegurar la participació activa de tota la ciutadania en un projecte per a la societat. No és qüestió de subvencionar aquells que es troben al marge de la societat, sinó de crear les condicions per a una societat integrada amb un benestar social per a tothom.

59. El socialisme democràtic d'avui es basa en aquells mateixos valors en què es va fundar. Ara bé, cal que es formulin de forma crítica i assimilant tant l'experiència del passat com la visió cap al futur. Per exemple, l'experiència demostra que tot i que la nacionalització pot ser necessària en algunes circumstàncies, no és el remei suprem per als mals socials. Així mateix, el creixement econòmic pot arribar a ser destructiu i divisiu, particularment on els interessos privats defugen les seves

responsabilitats socials i ecològiques. ni la propietat privada ni la pública garanteixen l'eficiència econòmica o la justícia social.

60. El moviment socialista democràtic segueix advocant tant la socialització com la propietat pública en un entorn d'economia mixta. És clar que la internacionalització de l'economia i la revolució tecnològica global fan que sigui més important que mai el control democràtic. Però, el control social de l'economia és un objectiu que es pot assolir a través d'un ampli ventall de mitjans econòmics, segons el moment i el lloc, i inclouen:

— Les polítiques de producció democràtiques, participatives i descentralitzades; la supervisió pública de la inversió; la defensa de l'interès públic i social; i la socialització dels costos i beneficis del canvi econòmic.

— La participació dels treballadors i les treballadores i la presa de decisions conjunta a nivell d'empresa i de lloc de treball, a més de la implicació sindical en la determinació de la política econòmica nacional.

— Les cooperatives autogestionades de treballadors, treballadores i persones agricultores.

— Les empreses públiques amb mètodes de control i de presa de decisions democràtiques on sigui necessari per permetre els governs dur a terme les prioritats socials i econòmiques.

— La democratització de les institucions del sistema financer i econòmic mundial per permetre la plena participació de tots els països.

— El control i la supervisió internacionals de les activitats de les corporacions transnacionals, inclosos els drets sindicals transfronterers dins d'aquestes corporacions.

61. no existeix cap model únic o fix de democràcia econòmica, tot i que sempre es pot experimentar de forma agosarada en diferents països. Però el principi subjacent és clar —no només el control formal i legal per part de l'Estat, sinó una participació important dels mateixos treballadors i treballadores i de les seves comunitats en la presa de decisió econòmica—. aquest principi ha d'aplicar-se tant internacionalment com nacionalment.

62. En les societats estructurades d'aquesta forma i compromeses amb una autèntica igualtat econòmica i social, els mercats poden i han de funcionar com a mitjà dinàmic de promoció i per assenyalar els desitjos dels consumidors a través de l'economia en conjunt. Els mercats no han d'estar dominats pel poder de les grans companyies ni manipulats per la desinformació.

63. Cal substituir la concentració del poder econòmic en unes poques mans privades per un ordre diferent en el qual cada persona tingui dret —com a ciutadà/ciutadana, consumidor/consumidora o assalariat/assalariada— a afectar la direcció i la distribució de la producció, la configuració del mitjà de producció i les condicions de la vida laboral. això s'esdevindrà a partir de la implicació de la ciutadania en les polítiques econòmiques, garantirà

als assalariats i assalariades la influència suficient al lloc de treball, cultivara la competència oberta i responsable tant al mercat intern com a l'internacional, i reforçarà la posició del consumidor respecte del productor.

64. una societat democràtica ha de compensar els defectes dels sistemes de mercat, fins i tot els més responsables. El govern no ha de funcionar com a simple taller de reparacions, arreglant els danys causats per les insuficiències del mercat o per l'aplicació incontrolada d'una nova tecnologia, sinó que cal que l'Estat reguli el mercat a favor del poble i obtingui per als treballadors els beneficis de la tecnologia, tant en l'àmbit del treball com mitjançant l'augment del temps de lleure i la possibilitat de desenvolupament personal significatiu.

La cultura i la societat

65. L'educació és essencial per al desenvolupament d'una societat moderna, democràtica i tolerant. Els objectius de l'educació que advoquem són els següents:

- la informació, l'aprenentatge i el coneixement;
- la transferència del patrimoni espiritual i cultural de generació en generació;
- la preparació de l'individu per a la vida en societat, basada en la igualtat d'oportunitats per a tothom;
- l'ajuda a tot individu a desenvolupar plenament el seu potencial personal.

66. Cal que el missatge dels valors de llibertat, de justícia social, de solidaritat i de la tolerància sigui central en el procés de l'educació.

Defensem la tolerància i la cooperació entre els diferents grups d'una societat multicultural. La diversitat cultural enriqueix més que no pas compromet les nostres societats. La uniformitat cultural és un perill a la llibertat i a la democràcia.

67. Cal prestar una atenció particular a les relacions entre les generacions. Les persones grans, en particular, necessiten el respecte i el suport del jovent. necessiten uns ingressos segurs mitjançant una seguretat social i unes pensions públiques, llars i assistència a la comunitat, llocs per a activitats culturals i socials, i el dret de viure la vellesa de forma digna.

El paper dels homes i les dones a la societat moderna

68. La desigualtat entre home i dona és la forma d'opressió més perdurable i predominant que s'hagi donat en tota la història de la humanitat. Pot remuntar-se fins a l'origen mateix de l'espècie, i ha persistit en gairebé qualsevol ordre socioeconòmic fins a l'actualitat.

69. El període més recent ha donat una onada de conscienciació feminista, tant a dins com a fora del moviment socialista, que ha portat al sorgiment d'un dels moviments socials més importants dels nostres temps. En part, la renovació del feminisme va ocórrer a mesura que les dones dels Estats del Benestar més avançats s'adonaren que, malgrat els avenços en molts camps, encara se les relegaven a posicions subordinades en les estructures ocupacionals i polítiques.

70. Els costos socials de les crisis econòmiques, tant a nivell nacional com internacional, han estat recolzats de forma desproporcionada per les dones. La pobresa, l'atur, la manca d'habitatge i l'explo-tació laboral han contribuït a aquest

efecte. En algunes àrees del sud, la superació de les actituds patriarcals és condició prèvia

necessària per a la vindicació dels drets de la dona i per a l'assoliment d'un desenvolupament econòmic sostenible.

71. La Internacional Socialista defensa la lluita per la igualtat de drets i d'oportunitats de les dones a tot arreu. En alguns països hi ha hagut progressos, mentre que en altres, ara, tot just comença la lluita per la igualtat. La igualtat i la justícia per a la dona és un element crucial per un món just i pacífic. L'ONU ha pres un paper important, ja que ha facilitat el sorgiment d'una consciència feminista global que enllaça les dones del sud i del nord.

72. La Internacional Socialista avala específicament les mesures següents:

- legislació i programes d'acció positiva que garanteixin la plena igualtat entre homes i dones;
- programes de suport per a promoure l'educació, la formació i la integració professionals per a noies i dones;
- legislació que asseguri la igualtat de salari en una feina d'igual valor;
- disseminació d'informació i assistència pràctica en la planificació familiar;
- bones instal·lacions per a la cura dels infants;
- suport públic a la plena i igual participació de les dones en les activitats socials i polítiques de tots els països, mitjançant uns passos positius que assegurin la representació de les dones a tots els nivells de presa de decisió.

73. Les dones representen una mica més de la meitat de la població del nostre planeta. La justícia i la igualtat per a elles és un prerequisit de la justícia i la igualtat internacionals.

Una nova cultura internacional a favor del diàleg polític

74. La interdependència creixent del món deixa poc lloc a les controvèrsies i hostilitats fonamentalistes. La supervivència i el desenvolupament comuns exigeixen la cooperació i les formes civilitzades de disputa, fins i tot entre les forces i idees polítiques antagòniques. Per tant, rebutgem i condemnem qualsevol forma de fonamentalisme religiós o polític.

75. El comunisme ha perdut l'atracció que abans tenia, en sectors del moviment obrer o entre alguns intel·lectuals, després de la Revolució d'octubre o durant la lluita contra el feixisme.

Els crims de l'estalinisme, les persecucions en massa i la violació dels drets humans, a més dels problemes econòmics sense resoldre, han minat la idea del comunisme com a alternativa al socialisme democràtic o com a model de futur.

76. La Internacional Socialista recolza tots els esforços que tinguin per objectiu la transformació de les societats comunistes mitjançant la liberalització i la democratització. mereixen el mateix suport el desenvolupament de mecanismes de mercat descentralitzats, les lluites contra la burocratització i la corrupció i, sobretot, la presa de consciència que els drets humans i l'obertura política són elements importants en una societat dinàmica i de progrés.

77. La distensió, la cooperació internacional i la competència pacífica creen un entorn en què poden prosperar les iniciatives actuals més prometedores. La Internacional Socialista vol promoure una cultura de diàleg internacional. totes les parts han de col·laborar

en una confiança mútua en la qual existeixen els interessos comuns, i han de discutir de forma oberta i franca sobre quan es troba en joc el compromís amb els drets humans, la democràcia i el pluralisme. Els socialistes volen jugar un paper preeminent en aquest diàleg.

Un nou model pel creixement

78. Per poder generar l'ocupació i la prosperitat a tot el món, cal un desenvolupament ecològicament equilibrat. un creixement que no es dissenya per complir les imperatives ecològiques i socials va contrarcorrent del progrés, ja que causa danys mediambientals i destrueix llocs de treball. El sistema de mercat sol no pot mai assegurar l'assoliment dels objectius socials del creixement econòmic. És la funció legítima de la política econòmica democràtica de promoció del desenvolupament que possibilita unes futures oportunitats, a la vegada que millora la qualitat de vida.

79. Per a assolir aquest objectiu en el terreny universal, és imprescindible establir un ordre econòmic internacional autènticament nou. aquest ordre ha de conciliar els interessos dels països industrialitzats amb els d'aquells en vies de desenvolupament. una reforma fonamental de les relacions financeres ha de crear les condicions per la cooperació econòmica internacional. un ordre econòmic internacional equitatiu no és necessari només per raons de solidaritat, sinó també per crear una economia mundial més eficient, productiva i equilibrada.

80. En el cas del deute internacional, la prioritat ha de ser l'amortització, la cancel·lació o la capitalització del deute dels països més pobres. Calen acords institucionals per establir tant les condicions comercials com els ingressos per exportació dels països del Sud, i s'han d'establir fons comercials amb un suport internacional. El nord ha d'obrir els seus mercats als productes del Sud i ha d'acabar amb les seves polítiques de subvenció a les exportacions del nord.

81. mentre augmenta ràpidament la productivitat gràcies a les noves tecnologies, també és necessari redefinir la vida laboral. L'objectiu ha de ser la humanització de les condicions laborals, mitjançant no només les tecnologies de producció apropiades sinó també la participació dels treballadors i treballadores. S'hauria de crear ocupació invertint en serveis socials i en la reconstrucció mediambiental, a més de la despesa pública en el desenvolupament de noves tecnologies i en la millora d'infraestructures. En canvi, les polítiques econòmiques conservadores a molts països industrialitzats han permès la desocupació massiva, han perjudicat la justícia i la seguretat socials, i han desembocat en noves manifestacions de pobresa en el món ric. És d'una importància primordial que els governs assumeixin la seva responsabilitat global de proporcionar una plena ocupació.

82. En molts casos, la reducció d'hores laborables pot contribuir a l'assoliment d'una distribució equitativa entre homes i dones tant dels treballs retribuïts com de la feina domèstica. també augmenta el temps de lleure dels treballadors/treballadores, agri- cultors/agricultores i empleats/empleades, i se'ls confereix més temps per a altres activitats.

La solidaritat entre nord i sud

83. El desenvolupament econòmic és, sense cap mena de dubte, la prioritat pel Sud. això no significa, però, que hi hagi una fórmula senzilla per acabar amb la pobresa als països en vies de desenvolupament, sigui d'origen socialista o no. Les economies necessiten una reducció en les barreres comercials, més facilitat d'accés als mercats i més transferència tecnològica. necessiten l'oportunitat de desenvolupar els seus propis recursos

científics —a l'àrea de la biotecnologia per exemple— i d'acabar amb la dependència en les tecnologies de segona mà.

84. Quant als països més pobres, l'assistència tradicional al desenvolupament continua essent vital. molts d'aquests països, a diferents regions del món, necessiten reformes agràries i incentius als agricultors per assolir un subministrament alimentari sostingut, així com el suport a les tradicions cooperatives dins les seves cultures rurals. ara bé, només l'augment de la producció d'aliments no acabarà amb la fam i la penúria. Lamentablement, en alguns casos l'augment de les exportacions agrícoles pot destruir els patrons tradicionals de subministrament alimentari, i donar-se la paradoxa que la producció agrícola i la fam s'incrementen paral·lelament. La comesa del sistema polític és garantir tant el dret a l'alimentació com a la ocupació.

85. La crisi creditícia ha provocat un flux net financer des dels països en vies de desenvolupament vers els països industrialitzats. L'objectiu establert per l'ONU de dedicar el 0,7% del PIB a l'assistència al desenvolupament, el doble de l'actual, ha d'assolir-se immediatament. Es necessita urgentment un esforç internacional coordinat per alleujar la càrrega del deute exterior dels països en vies de desenvolupament.

86. Els programes de cooperació amb el Sud han de recolzar els objectius de desenvolupament relacionats amb el creixement econòmic, així com una distribució justa dels ingressos. Els programes han de concentrar-se en el desenvolupament dels grups més pobres, han d'ajudar a transformar unes estructures rígides i millorar la situació de les dones a la societat. Els programes que se centren específicament en els infants són els de més importància. L'ajuda mitjançant les cooperatives i els moviments populars serveix per fomentar el desenvolupament democràtic.

87. un plantejament de desenvolupament d'una base àmplia és també un factor important per reduir el flux enorme d'emigrants vers les grans ciutats del Sud,

moltes de les quals es troben ame- naçades per un creixement descontrolat de la població i s'estan convertint en unes enormes megalòpolis de barraques.

88. La millora de les relacions Sud-Sud és també un camí important en el progrés econòmic. un creixement substancials en el comerç entre els països del Sud contribuirà al benestar i millorarà les pers- pectives de poder tractar amb èxit les crisis que sorgiran dels canvis dramàtics en les estructures productives i laborals. Les connexions econòmiques estretes i els mercats en ràpid creixe- ment al món en desenvolupament són la condició prèvia essencial per qualsevol desenvolupament positiu de l'economia mundial.

89. Una economia mundial oberta pot estimular el desenvolupament del Sud, però pot provocar també vulnerabilitats. Per tant, el nord no ha de realitzar polítiques econòmiques i comercials que imposin reduccions dràstiques en el nivell de vida i que erosionin les bases d'una democràcia estable.

90. Les desigualtats i les dictadures són els enemics no només dels drets humans, sinó també d'un desenvolupament autèntic. La democràcia social i econòmica no pot considerar-se un luxe que només es poden permetre els països rics. al contrari, són una necessitat per a qualsevol país per progressar en el camí del des- envolupament. Per això és tan decisiu el socialisme democràtic al Sud. En aquest context, la recent expansió de la Internacio- nal Socialista al Sud, particularment a amèrica Llatina i al Carib, és un bon auguri tant per al nord com per al Sud.

91. L'acabament amb la pobresa és també un projecte comú del nord i del Sud. Pot portar al desarmament i crear tant riquesa com ocu- pació en els països més avançats, a més dels que estan en vies de desenvolupament. aquest factor és nuclear per a l'estratègia dels socialistes en la gestió dels canvis econòmics d'ampli abast durant un període de crisi i de transició a nivell mundial. Forma part íntegra també de les propostes del socialisme democràtic per unes noves estructures econòmiques i socials que poden dur al món del segle XXI de forma pacífica i pròspera.

VI. AMB LA INTERNACIONAL SOCIALISTA VERS UNA SOCIETAT DEMOCRÀTICA MUNDIAL

La unitat del socialisme internacional

92. En un moment de ràpida internacionalització, els objectius del socialisme democràtic no poden assolir-se només en uns quants països. El destí de les persones que viuen a les diferents parts del món està més entrelaçat que mai. Per tant, els diversos partits socialistes del món han de treballar conjuntament, tant pel seu interès nacional individual com per l'interès comú internacional. La Internacional Socialista, que data del 1864, es va restablir el 1951 per aquest propòsit.

93. Tot i que uneix uns moviments amb unes històries llargues, la Internacional Socialista no és una organització supranacional i centralitzada, sinó que és una associació de partits independents amb uns principis comuns els representants dels quals volen aprendre els uns dels altres, volen fomentar conjuntament les idees socialistes i volen treballar vers aquest objectiu a nivell internacional.

94. La finalitat de la Internacional és facilitar aquesta tasca de solidaritat i cooperació, essent sempre conscient que existeixen moltes formes de fomentar els valors d'un socialisme democràtic plural a les diverses societats. Cada partit associat és responsable de la forma amb què aplica les decisions de la Internacional Socialista al seu propi país.

95. En els últims anys l'afiliació a la Internacional Socialista ha esdevingut més autènticament internacional, amb un creixement remarcable a Amèrica Llatina i al Carib, i amb nous membres a la resta de continents. L'objectiu de la Internacional Socialista és cooperar amb tots els moviments socialistes democràtics del món.

96. Des de la Declaració de la Internacional Socialista a Frankfurt, el 1951, el món ha esdevingut més petit quant a aspectes econòmics i socials, però no pel que fa a la comunitat democràtica i la solidaritat. Queda clar ara que el moviment socialista —a mesura que mira cap al segle XXI— s'està fent més internacionalista en la perspectiva i en la pràctica.

97. El repte internacional és l'inici d'una nova societat democràtica mundial. No podem permetre que els blocs, els països i les corporacions modelin l'estructura política del planeta com un simple subproducte del seu propi interès.

98. Un pas important en la creació d'aquesta nova societat democràtica mundial és el reforçament de les nacions unides. Quan existeix un consens entre els principals països, aleshores són possibles unes iniciatives significatives de pacificació i de manteniment de la pau. Les agències especialitzades de l'ONU, com la OMS, i els òrgans de l'ONU com el PNUD i la UNICEF, han demostrat que els governs i els ciutadans i les ciutadanes de països diversos poden treballar conjuntament de forma efectiva per assolir els objectius internacionals comuns.

99. No és realista suposar que es pot legislar per la justícia i la pau en un món de desigualtats fonamentals, en el qual molts milions tot just es poden mantenir vius, mentre que una minoria afavorida gaudeix d'uns nivells de vida que només poden somiar la majoria dels seus proïemes. Les lluites del socialisme a les primeres economies capitalistes varen obtenir beneficis en benestar i en solidaritat, que consegüentment varen fer possible l'exten-

sió de la democràcia a determinats països. De la mateixa forma, la tasca d'abolir les desigualtats internacionals serà un pas deci- siu vers una societat democràtica mundial.

100. no s'han de fer il·lusions que aquest ideal es pugui assolir ràpi- dament. ara bé, la creació d'un món plural i democràtic basat en el consens i la cooperació és una condició necessària per l'avan- çament de la humanitat. És al mateix temps un desafiament i una oportunitat enormes. La Internacional Socialista està preparada per assumir el repte i per treballar per un món en el qual els nos- tres fills i filles podran viure i treballar en pau, llibertat, solidaritat i humanitat.

Estem convençuts que la força dels nostres principis, la força dels nostres arguments i l'idealisme dels que ens donen suport contribuiran a formar un futur socialista democràtic al segle XXI. Convidem tots els homes i dones a unir-se a nosaltres en aques- ta empresa.